



Leidraad microcredentials

Voor: Commissie Microcredentials en Examencommissies

September 2023

Inhoudsopgave

Inleiding	1
I. Definitie microcredentials	2
II. RUG strategisch project microcredentials en deelname landelijke pilot microcredentials voor professionals	2
III. De Commissie Microcredentials	3
IV. Landelijke kaders pilot microcredentials voor professionals	4
1. Kwaliteitskader	4
1.1 Niveaubepaling	5
1.2 Leeruitkomsten	5
1.3 Toetsing	6
1.4 Studielast	7
2. Duur en geldigheid van de microcredential	7
3. Bewijs van halen microcredential	7
4. Peer-review	8
V. Cursushandleiding	8
VI. Taakverdeling	8
VII. Vrijstellingen	9
Vragen?	10
Bijlage 1: Landelijk kwaliteitskader pilot microcredentials voor professionals	11
Bijlage 2: Template cursushandleiding microcredentials	13



Inleiding

Complexe maatschappelijke uitdagingen en snelle technologische vooruitgang hebben in de afgelopen jaren geleid tot een grote vraag naar flexibel en behapbaar onderwijs met een erkende kwaliteitswaarde. Zoals vastgelegd in het Strategisch Plan 2021-2026 en in lijn met de ontwikkelingen op Europees en nationaal niveau omtrent leerwegaafhankelijk leren en Leven Lang Ontwikkelen (LLO) is het daarom de ambitie van de RUG om in de toekomst microcredentials (mc) te kunnen toekennen aan studenten en professionals.

Microcredentials zijn mini-kwalificaties die vaardigheden, kennis of ervaring aantonen op een specifiek onderdeel van een opleiding of vakgebied. Deze vorm van flexibel onderwijs geeft hogeronderwijsinstellingen de mogelijkheid om heel gerichte bij-, na- of omscholingsmogelijkheden aan te bieden die aan dezelfde kwaliteitsstandaarden voldoen als geaccrediteerd onderwijs, een zelfstandige waarde hebben en in omvang aanzienlijk kleiner zijn dan een hele opleiding. Op deze manier kunnen hogeronderwijsinstellingen inspelen op de scholingsbehoeften van een brede doelgroep en daardoor hun maatschappelijke impact vergroten.

Het doel van deze leidraad is om de Commissie Microcredentials en de Examencommissies van de RUG voor te bereiden op de introductie van microcredentials in het Nederlandse hogeronderwijsstelsel en handvatten aan te reiken voor de taken en vraagstukken, die hiermee gepaard gaan. Dit betreft aan de ene kant de borging van het eindniveau van het door de RUG ontwikkelde mc-gecertificeerde onderwijsaanbod door de Commissie Microcredentials en aan de andere kant het behandelen van verzoeken tot vrijstelling op basis van bij de RUG of elders behaalde microcredentials door de Examencommissies.

De leidraad bestaat uit 7 hoofdstukken, beginnend met een definitie van het concept microcredentials. Vervolgens wordt ingegaan op het RUG strategisch project microcredentials evenals de landelijke pilot microcredentials voor professionals, waaraan de RUG deelneemt. Hierop aansluitend wordt de rol van de Commissie Microcredentials toegelicht, gevolgd door een opsomming van de landelijke kaders voor microcredentials, inclusief een nadere toelichting van de onderdelen van het landelijk kwaliteitskader (te vinden in bijlage 1). In bijlage 2 is daarnaast een template voor een cursushandleiding opgenomen.

Hoofdstuk VI gaat over de verdeling van de aan de microcredentials gerelateerde taken tussen de Commissie Microcredentials, de cursuscoördinatie en de Examencommissie.

Het laatste hoofdstuk bevat informatie over de omgang met verzoeken tot vrijstelling op basis van een bij de RUG of elders behaalde microcredential.



I. Definitie microcredentials

De definitie van een microcredential die de Europese Commissie hanteert luidt als volgt: *‘A micro-credential is the record of the learning outcomes that a learner has acquired following a small volume of learning. These learning outcomes have been assessed against transparent and clearly defined standards. Courses leading to micro-credentials are designed to provide the learner with specific knowledge, skills and competences that respond to societal, personal, cultural or labour market needs. Micro-credentials are owned by the learner, can be shared and are portable. They may be standalone or combined into larger credentials. They are underpinned by quality assurance following agreed standards in the relevant sector or area of activity.’¹*

II. RUG strategisch project microcredentials en deelname landelijke pilot microcredentials voor professionals

Om de introductie van microcredentials te realiseren is in 2021 het strategisch project microcredentials gelanceerd binnen de RUG. Het project sluit aan bij de ontwikkelingen omtrent microcredentials, flexibel onderwijs en Leven Lang Ontwikkelen op Europees en nationaal niveau. De RUG experimenteert hierbij met de certificering van kleine stukjes ‘accreditatiewaardig’ onderwijs.

In het kader van het strategisch project doet de RUG daarnaast mee aan de [landelijke pilot microcredentials voor professionals](#). Bij de pilot zijn 34 Hoger Onderwijs Instellingen (HOI's) betrokken, net als de VH, UNL en het ministerie van OCW. De landelijke pilot speelt in op de groeiende vraag van professionals om zich tijdens hun loopbaan te kunnen blijven bijscholen en ontwikkelen. De mogelijkheid van mini-kwalificaties biedt kansen om tegemoet te komen aan individuele behoeften van professionals. Ten opzichte van de verschillende soorten mini-kwalificaties die op de privémarkt aanwezig zijn, sluiten de door HOI's ontwikkelde microcredentials aan bij de kwaliteitsstandaarden van geaccrediteerd onderwijs. Met een gezamenlijk kwaliteitskader microcredentials - waaraan het hele hoger onderwijs in Nederland zich via de koepels VH en UNL in het kader van de pilot heeft gecommitteerd - onderscheiden HOI mc's zich hiermee van de rest van de markt. Het doel van de pilot is om instellingsoverkoepelend samen te werken in een systeem waarbinnen microcredentials een

¹ European Commission, Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture, Shapiro Futures, H., Andersen, T., Nedergaard Larsen, , A European approach to micro-credentials – Output of the micro-credentials higher education consultation group : final report, Publications Office of the European Union, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/30863>. (voor een samenvatting zie [deze brochure](#))



erkenbare en herkenbare waarde hebben. Dit betekent dat instellingen in principe de (gevalideerde) leeruitkomsten van reeds en/of elders behaalde microcredentials erkennen. De deelname aan de landelijke pilot stelt de RUG in staat bij te dragen aan nationale beleidsontwikkeling en de voorbereiding op een mogelijke wijziging van de Wet hoger Onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW), waar microcredentials naar verwachting een plek in zullen krijgen.

De landelijke pilot microcredentials richt zich i.v.m. wettelijke beperkingen voornamelijk alleen op professionals. Het is de bedoeling om in een later stadium te kijken of en hoe microcredentials ook aan andere doelgroepen kunnen worden uitgereikt binnen Nederland.

III. De Commissie Microcredentials

Voor de landelijke pilot microcredentials voor professionals is een landelijk kwaliteitskader opgesteld dat bepaalt dat het instellingsbestuur een orgaan of meerdere organen aanwijst die het eindniveau van microcredential-gecertificeerd onderwijs kan garanderen. Het College van Bestuur heeft op 18 juli 2023 besloten hiertoe de ‘Commissie Microcredentials’ op te richten en deze commissie aan te wijzen als het hiervoor bedoelde orgaan. Gedurende de looptijd van de interne pilotfase (tot 2026) is deze commissie verantwoordelijk voor het garanderen van het eindniveau van microcredential-gecertificeerd onderwijs. Deze commissie is als volgt ingericht:

- Vanuit faculteiten waarbinnen microcredentials worden ontwikkeld, worden voor deze commissie twee leden van de facultaire Examencommissie(s) (of facultaire medewerkers met een vergelijkbare expertise) benoemd. Het gaat dan om de Examencommissies van de opleidingen of faculteit waaraan de microcredential gerelateerd is.
- Een van de twee leden is de permanente vertegenwoordiger in de Commissie Microcredentials en kijkt mee met alle voorstellen voor nieuwe microcredentials binnen de RUG. Het tweede lid kijkt slechts mee met de microcredential(s) van de eigen faculteit en sluit alleen hiervoor aan bij de commissievergaderingen.
- De commissie wordt ondersteund door een onderwijsadviseur van ESI.
- De commissie wordt verder ondersteund door een ambtelijk secretaris.
- Bij aanvragen voor nieuwe microcredentials wordt de commissie hiervan door het projectkernteam microcredentials op de hoogte gesteld en zullen de benodigde documenten door de aanvragende partij aan de commissie worden verstrekt. Vervolgens wordt een commissievergadering gepland.
- De commissie formuleert aan het einde van de pilotfase op basis van ervaringen een advies betreffende de gewenste organisatie gericht op waarborging van eindniveaus bij microcredentials.

Op deze manier kunnen faculteiten gezamenlijk expertise opdoen op het gebied van



microcredentials, kan er worden gegarandeerd dat zij op een uniforme manier het eindniveau van hun microcredentials garanderen en kan ondanks de centrale positie van de commissie microcredentials ervoor worden gezorgd dat de nodige inhoudelijke kennis van de aan de mc gerelateerde opleiding beschikbaar is binnen de centrale commissie. Doordat de taak inzake het garanderen van het eindniveau van het microcredential-gecertificeerd onderwijs bij een aparte commissie is belegd, wordt te grote verwevenheid met wettelijke taken van Examencommissies voorkomen.

Op basis van de ervaringen die in de pilotfase zullen worden opgedaan en met het oog op de verwachte groei van onderwijs voor professionals binnen de RUG zal in het kader van de evaluevaluatie in 2026 worden gekeken of de samenstelling en de werkwijze van de commissie microcredentials volstaat en of het wenselijk is om in deze vorm ermee door te gaan. Omdat de ontwikkelingen op het gebied van LLO nauw samenhangen met het project microcredentials, zou een mogelijke uitkomst kunnen zijn dat er een centrale (Examen)commissie wordt opgericht om het eindniveau van al het onderwijs voor professionals (al dan niet gecertificeerd met een microcredential) te garanderen.

IV. Landelijke kaders pilot microcredentials voor professionals

Er is een landelijk kwaliteitskader opgesteld (zie bijlage 1) waar al het met een microcredential gecertificeerde onderwijs voor professionals aan moet voldoen. In de landelijke pilot waaraan de RUG deelneemt, worden microcredentials vooralsnog beperkt tot onderwijs voor professionals. Dit heeft als reden dat microcredentials in Nederland in verband met wettelijke beperkingen omtrent de bekostigingssystematiek (nog) niet aan reguliere studenten in de zin van de wet kunnen worden uitgereikt. Verder wordt de term ‘accreditatiewaardig onderwijs’ gebruikt, omdat geaccrediteerd onderwijs wettelijk gezien alleen betrekking heeft op diplomagerichte trajecten en dus niet op kleinere stukjes onderwijs. Dit betekent dat het met een microcredential gecertificeerde onderwijs op basis van dezelfde standaarden wordt ontwikkeld als geaccrediteerd onderwijs. Deelnemers aan het met een microcredential gecertificeerde onderwijs betalen hiervoor de integrale kostprijs, omdat onderwijs voor professionals niet onder door het Rijk bekostigd onderwijs valt.

1. Kwaliteitskader

De afspraak is dat een instelling bij de ontwikkeling van een microcredential ervoor zorgt dat het onderwijs aan de standaarden voor ‘accreditatiewaardig’ onderwijs voldoet. Dit kan onder meer door het gebruiken en volgen van de *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area* (ESG) en de overige Bologna tools, zoals bijvoorbeeld de ECTS Users’ Guide en het European Qualifications Framework (EQF). Als een microcredential is uitgegeven door een geaccrediteerde instelling, wordt aangenomen dat het kwaliteitskader is



nageleefd. Dit gebeurt op basis van onderling vertrouwen zoals dat ook het geval is met minoren die binnen de universiteit worden aangeboden. In een later stadium zouden microcredentials in het kader van instellingsaccreditatie wel onder geaccrediteerd onderwijs kunnen komen te vallen, maar zover is het vooralsnog niet.

1.1 Niveaubepaling

Informatie over de nodige voorkennis van deelnemers voor het met een microcredential gecertificeerde onderwijs wordt gebruikt als indicator voor de niveaubepaling. De indicatie van het niveau is gelinkt aan het EQF/NLQF-niveau en blijkt uit de formulering van de leeruitkomsten. In afwachting van de ontwikkelingen rond het wetsvoorstel NLQF (Nederlands Kwalificatie Raamwerk) is landelijk de afspraak gemaakt dat instellingen zelf een indicatie geven van het niveau op basis van de indicatoren van de verschillende niveaus.

De EQF/NLQF indeling is als volgt ([bron](#)):

Formele kwalificatie	NLQF	EQF
Associate degree	5	5
Bachelor	6	6
Master	7	7
Doctoraat	8	8

Hier is een overzicht te vinden van de verschillende diploma niveaus in [Nederland](#) en [Europa](#).

De microcredential moet passen bij het beoogde EQF/NLQF niveau. Dus bijvoorbeeld een microcredential op NLQF niveau 7 is een module op masterniveau. Hierbij wordt bijvoorbeeld van deelnemers verwacht dat zij als instapniveau over een afgeronde bachelor of equivalent hiervan beschikken.

1.2 Leeruitkomsten

Bij microcredentials wordt gewerkt met leerwegonafhankelijke leeruitkomsten. In het kader van de landelijke pilot worden deze toegepast op de doelgroep professionals. In verband met de zelfstandige waarde van een microcredential fungeren de leeruitkomsten als het ware als eindtermen op microniveau en worden geïsoleerd getoetst. Dit geldt voor zowel nieuw ontwikkeld onderwijs (= > relatie met onderwijs-/onderzoeksportfolio van de betreffende faculteit/instelling) als voor bestaand geaccrediteerd onderwijs dat met een microcredential wordt gecertificeerd. In dat laatste geval is het mogelijk dat initiële studenten en professionals gezamenlijk deelnemen aan dezelfde onderwijsactiviteit. Voor de initiële studenten is het



onderwijs een onderdeel van de opleiding waarvoor zij zich hebben ingeschreven, collegegeld betalen en waarvoor zij bij succesvolle afronding een diploma ontvangen. Voor de professionals gaat het om een onderwijseenheid met een zelfstandige waarde waarvoor zij de integrale kostprijs betalen en een microcredential ontvangen. Indien nodig kunnen de toetsvormen aan de behoeften van de doelgroep professionals worden aangepast en kunnen daarom afwijken van de toetsvormen die betrekking hebben op de initiële studenten. Dit betekent ook dat de OER van de opleiding niet van toepassing is op de deelnemende professionals.

Een microcredential is dus nooit onderdeel van een geaccrediteerde opleiding, maar het onderwijs van een geaccrediteerde opleiding mag worden aangeboden aan professionals en gecertificeerd worden met een microcredential mits voldaan wordt aan het landelijk kwaliteitskader.

De coördinator van de microcredential geeft een indicatie van het EQF/NLQF niveau. De Commissie Microcredentials kijkt vervolgens of zij het hiermee eens is. Dit doet zij door te kijken naar de formulering van de leeruitkomsten en de opzet van de microcredential als geheel. In grote lijnen kan gesteld worden dat het opstellen van leeruitkomsten op [hogere cognitieve niveaus](#) bij microcredentials past op EQF/NLQF niveau 7 en lagere cognitieve niveaus meer bij EQF/NLQF niveau 6. Uiteraard zijn hier uitzonderingen op denkbaar en zal de Commissie Microcredentials naar de microcredential module als geheel moeten kijken. Het voornaamste verschil met reguliere modules in een bachelor of masterprogramma zit in het leerwegaafhankelijke karakter van de microcredential. De Commissie Microcredentials dient dus goed te kijken of alle leerdoelen binnen de microcredential redelijkerwijs behaald kunnen worden en of de eventuele instapeisen hiertoe afdoende zijn.

1.3 Toetsing

De leeruitkomsten en toetsing dienen op elkaar aan te sluiten (*constructive alignment*). Zoals bij het reguliere onderwijs ligt bij de microcredential de focus bij toetsing niet alleen op het wel of niet behalen van de leeruitkomsten (summatieve toetsing of *assessment for learning*), maar ook op het leerproces (formatieve toetsing of *assessment of learning*) van de student. Het belangrijkste doel van formatieve toetsing is om tijdens het leerproces (tijdens het volgen van het mc-gecertificeerde onderwijs) inzicht te krijgen in de voortgang van de student op de leerdoelen, zodat waar nodig bijgestuurd kan worden door docent en/of deelnemer. Gezien het geïsoleerde karakter van de mc-gecertificeerde onderwijsactiviteit is inzicht in de voortgang nog belangrijker. Voor de Commissie Microcredentials is het daarom belangrijk om goed te kijken naar het voorgestelde plan voor het geheel aan formatieve en summatieve toetsing van de microcredential conform het format (nog in ontwikkeling) in het template van de cursushandleiding (zie bijlage 2), zodat de kwaliteit van toetsing en het behalen van de leerdoelen wordt geborgd. Hierbij zal zij niet alleen op de summatieve toetsing letten, maar ook naar de geplande formatieve toetsing (tezamen het *continuous assessment*). Hierbij wordt enerzijds gelet op de vraag of de toetsing in dienst staat van het bevorderen van het leerproces



van de deelnemer, maar anderzijds ook of deelnemers niet overvraagd worden door te veel toetsmomenten.

1.4 Studielast

Zoals vastgelegd in het kwaliteitskader wordt de studielast aangegeven in studiebelastingsuren, als het met een microcredential gecertificeerde onderwijs niet is ontleend aan een geaccrediteerde opleiding. Wel dient het gerelateerd te zijn aan het onderwijs- en/of onderzoeksportfolio van de faculteit. Als het onderwijs wel is ontleend aan een geaccrediteerde opleiding (bijvoorbeeld in het kader van aanschuifonderwijs), dan kunnen er ook ECTS worden *geïndiceerd* (op basis van het aantal gevolgde studie-uren). Let op: dit betekent dus dat er geen ECTS worden *uitgereikt*. In het kader van de landelijke pilot is de afspraak gemaakt dat microcredentials in de omvang van 3 tot maximaal 30 ECTS (of equivalent in uren) worden ontwikkeld. Hiervoor geldt dat 1 ECTS gelijk staat aan 28 studie-uren.

2. Duur en geldigheid van de microcredential

Een microcredential kent geen beperking in geldigheid: een deelnemer heeft op enig moment aangetoond dat bepaalde leeruitkomsten verworven zijn. Net als bij een regulier diploma, behoudt een microcredential een leven lang haar geldigheid. Tegelijkertijd zal de bruikbaarheid van de microcredential in het kader van vervolgstudie en werk mogelijk wel in tijd beperkt zijn. Op het moment dat een betrokkene een microcredential zou willen gebruiken, bijvoorbeeld voor een vervolg van een studie in een diplomagericht traject, kan de verantwoordelijke Examencommissie vaststellen dat de microcredential zodanig verouderd is (bijvoorbeeld omdat de inhoud van het vakgebied sterk ontwikkeld is) dat de microcredential niet ingezet kan worden in dit diplomagerichte traject. En datzelfde geldt voor de inzet van een microcredential in het werkveld: of de stand van iemands kennis voldoende is, is ter beoordeling van de werkgever.

3. Bewijs van halen microcredential

Behaalde microcredentials worden opgeslagen in een landelijk register. In eerste instantie wordt hiervoor het [Edubadges platform van SURF](#) gebruikt, later volgt mogelijk registratie via DUO. Via het Edubadges platform van SURF wordt er een *digital badge* uitgereikt. Deze vorm van certificering heeft op dit moment geen wettelijke status. Gedurende de looptijd van de pilot wordt uitgewerkt welke gegevens in de *digital badge* vermeld moeten worden. Deze gegevens noemen we *metadata*. Het gaat momenteel om:

- Naam deelnemer
- Naam instelling / organisatieonderdeel dat de microcredential uit geeft
- Naam onderwijseenheid
- Verworven leeruitkomsten
- Indicatie niveau op basis van European Qualifications Framework (EQF) /Nederlands KwalificatieRaamwerk (NLQF)
- Indicatie van de omvang op basis van ECTS / studiebelastingsuren



- Vereisten om in aanmerking te komen voor de microcredential/Edubadge
- De in het kwaliteitskader van de pilot vastgelegde afspraken waaraan het certificaat voldoet in het Nederlands en Engels

4. Peer-review

Er is (nog) geen vast traject voor externe kwaliteitsborging van microcredentials. Op dit moment wordt gewerkt met peer-reviews tussen instellingen. Hierbij vindt wederzijdse controle plaats en dit legt een basis voor vertrouwen in elkaars microcredentials. De deelnemende hogeronderwijsinstellingen richten aan de hand van de afspraken in het kwaliteitskader van de pilot en de Europese ESG richtlijnen de organisatie en interne kwaliteitszorg rond hun aangeboden microcredentials in. Daarnaast beschrijven zij hun aanbod aan microcredentials aan de hand van met elkaar vastgestelde afspraken. De peer-review biedt de instelling externe feedback op het interne kwaliteitszorgsysteem en de door hen opgestelde beschrijving(en). Van en met elkaar leren staat centraal in de peer-reviews.

Op deze manier worden interne kwaliteitszorgsystemen, onderlinge erkenning en de kwaliteit van uitgegeven microcredentials bevorderd.

V. Cursushandleiding

Regelingen die van toepassing zijn op de tot de microcredential toegelaten deelnemers worden opgenomen in een cursushandleiding. Het gaat hier om zaken als toelating, een overzicht van het onderwijs en een planning voor de toetsing. Een template hiervoor is te vinden in bijlage 2.

VI. Taakverdeling

Het instellen van de Commissie Microcredentials voldoet aan de voorwaarde uit het landelijk kwaliteitskader microcredentials voor professionals om een orgaan aan te wijzen dat het eindniveau van mc-gecertificeerd onderwijs garandeert. De overige taken, die aan het mc-gecertificeerde onderwijs gerelateerd zijn, vallen onder de cursuscoördinatie/de hoofddocent en/of een door de faculteit aangewezen orgaan.

Om microcredentials in de toekomst wettelijk te kunnen verankeren, is het ministerie van OCW van plan om de resultaten van de landelijke pilot microcredentials voor professionals te gebruiken om te verkennen welke behoeften en vraagstukken er zijn. Dit betekent dat er op dit moment nog geen wettelijke taak voor Examencommissies inzake microcredentials bestaat.

Naar verwachting zullen Examencommissies echter in toenemende mate in aanraking kunnen komen met verzoeken tot vrijstelling op basis van bij de RUG of elders behaalde microcredentials.

In het kader van de pilotfase wordt daarom de volgende taakverdeling gehanteerd:



Commissie Microcredentials	Borging eindniveau: <ul style="list-style-type: none">- Aansluiting leeruitkomsten bij het beoogde (cognitieve) niveau (EQF/NLQF-level)- Aansluiting leeruitkomsten bij de toetsing- De mc-gecertificeerde onderwijsactiviteit kan worden afgerond als een op zichzelf staande eenheid (=niet voortbouwend op de kennis en vaardigheden van eerdere cursussen in een curriculum) op basis van de toelatingseisen.
Cursuscoördinatie/ hoofddocent en/of een door de faculteit aangewezen orgaan	<ul style="list-style-type: none">- Borging kwaliteit van de toetsing- Beoordelen en vaststellen van de uitslag van de toetsing- Vaststellen van richtlijnen in het cursushandboek- Maatregelen treffen in het geval van fraude (bijv. ongeldig verklaren van activiteiten van de deelnemer in het mc-gecertificeerde onderwijs/assessment en de deelnemer gedurende maximaal een jaar uitsluiten van deelname aan mc-gecertificeerd onderwijs aan de instelling)- Behandelen van klachten- Opname mc-gecertificeerde onderwijsactiviteiten in de reguliere kwaliteitszorgcyclus en de facultaire onderwijsmonitor
Examencommissie	Het al dan niet verlenen van vrijstellingen op basis van de leeruitkomsten van bij de RUG of elders behaalde microcredentials

VII. Vrijstellingen

Met een microcredential kan een deelnemer bijvoorbeeld aantonen dat bij instroom in een programma of in een andere microcredential de vereiste voorkennis aanwezig is. Ook zullen de middels een microcredential behaalde leeruitkomsten, die overlappen met (een deel van) de leeruitkomsten van een geaccrediteerd programma, bij inschrijving in dat programma mogelijk kunnen leiden tot vrijstelling. Instellingen erkennen in principe de (gevalideerde) leeruitkomsten van reeds en/of elders behaalde microcredentials.

Als de Examencommissie een microcredential krijgt aangeboden in het kader van een vrijstellingsverzoek, zijn de volgende punten van belang:

- Aangezien het gaat om leerwegaafhankelijke leeruitkomsten staat de beoordeling van de vorm van de toetsing niet centraal. Criteria voor de vergelijking om te erkennen zijn daarom:
 - Studielast uitgedrukt in uren/EC (gelijkwaardig)



- Niveau vergelijkbaar met EQF/NLQF (niet onder niveau 5)
- Duidelijk inzicht in inhoud en omschrijving van de leeruitkomsten
- Duidelijke omschrijving van organisatievormen (dus niet strikt zitten op type opdracht, begeleiding of toetsing maar de manier waarop de deelnemer aangeeft hoe de leeruitkomst is aangetoond).
- Microcredentials leiden niet automatisch tot een vrijstelling in een verwante opleiding. Het is aan de Examencommissie van de betreffende opleiding om te bepalen of de betreffende microcredential tot een vrijstelling leidt.
- Afwijzing van een aanvraag voor een vrijstelling gebeurt alleen op basis van de inhoud (--> leeruitkomsten) en niet op basis van de onderwijsvorm/het learning format (dus het feit dat het om een microcredential gaat). De leeruitkomsten bepalen de reikwijdte en het resultaat en dienen als meetlat.
- Als Examencommissie is het niet nodig om het niveau toe te kennen, maar erop te vertrouwen dat de uitgevende instelling de niveau indicatoren heeft gehanteerd.

Vragen?

Bij vragen kunt u contact opnemen met de onderwijssectie van ABJZ (onderwijs.abjz@rug.nl) en de sectie kwaliteitszorg van de Strategieafdeling Onderwijs en Studenten (SES) (accreditaties@rug.nl).



Bijlage 1: Landelijk kwaliteitskader pilot microcredentials voor professionals

Rond de minimale (interne) kwaliteitszorg van microcredentials

1. De kwaliteit van het met microcredentials gecertificeerde onderwijs wordt geborgd op basis van de [Standaarden en richtlijnen voor kwaliteitszorg in de Europese hogeronderwijsruimte \(ESG\)](#)
2. Het CvB is bekend met en kiest bewust voor het aanbod van de microcredentials vanuit de LLO-visie van de instelling
3. De instelling heeft een intern kwaliteitszorg-proces ingericht voor het ontwerp, erkenning en de borging van kwaliteit van de microcredentials
4. Er is door de instelling een orgaan of meerdere organen aangewezen welke het eindniveau van microcredential-gecertificeerd onderwijs kan garanderen
5. Er is een vorm van onderwijsevaluatie, inspraak en mogelijkheid tot indienen klachten georganiseerd voor deelnemers van mc-gecertificeerd onderwijs

Voorwaarden voor de deelnemende instellingen aan het onderwijs

6. De richtlijn voor microcredentials is dat het gaat om onderwijseenheden die niet kleiner zijn dan 3 EC en niet groter dan 30 EC
7. Het onderwijs dat gecertificeerd wordt met een microcredential is inhoudelijk gerelateerd aan het onderwijs- en/of onderzoeksportfolio van de instelling. Dit kan zowel bestaand als nieuw (door)ontwikkeld onderwijs zijn
8. Duidelijk is wie de beoogde doelgroep van het onderwijs is, indien nodig wat de benodigde voorkennis van de deelnemers is, wat de eventuele toelatingsvoorwaarden zijn en hoe deze getoetst worden
9. Het onderwijsprogramma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende deelnemers mogelijk de beoogde leeruitkomsten te realiseren
10. Er wordt inzichtelijk gemaakt wat de leeruitkomsten zijn en wat het onderwijsniveau en omvang is van de microcredential. De deelnemende instellingen beschrijven dit op een eenduidige manier, in lijn met Europese afspraken (Bologna) en ontwikkelingen in Brussel

Onderstaand vindt u de aanvulling van het kwaliteitskader op dit punt.

11. Instellingen erkennen in principe de (gevalideerde) leeruitkomsten van reeds en/of elders behaalde microcredentials. Of dit eventueel leidt tot instroom en/of vrijstelling blijft vallen onder het mandaat van de Examencommissie of een ander daartoe door de instelling aangewezen orgaan²
12. De toetsen ondersteunen het leerproces van de deelnemer en de beoordeling is valide, betrouwbaar, voor deelnemers inzichtelijk en voldoende onafhankelijk

² In dit landelijke kwaliteitskader wordt ten onrechte gesteld dat het verlenen van vrijstelling onder het mandaat van de Examencommissie valt. De bevoegdheid van Examencommissies om vrijstellingen te verlenen vloeit echter rechtstreeks voort uit de WHW. Van een mandaat is dus geen sprake.



De vastgestelde aanvulling op het kwaliteitskader rond het beschrijven van de inhoud van microcredentials

Voor het beschrijven van de inhoud van microcredentials nemen we het Europese kader over dat uitgaat van leerwegonafhankelijk geformuleerde learning outcomes. Learning outcomes kunnen in het Nederlands vertaald worden als leeruitkomsten en/of leerresultaten. De methodiek voor het formuleren van leeruitkomsten is aan de instelling.

In het kader van de Europese Bologna afspraken worden learning outcomes als volgt gedefinieerd: ([Competences in Education and Recognition Project \(CoRe\), 2010, p.21-22](#))

A learning outcome is a measurable result of a learning experience which allows us to ascertain to which extent / level / standard a competence had been formed or enhanced. Learning outcomes are not properties unique to each student, but statements which allow higher education institutions to measure whether students have developed their competences to the required level.

Learning outcomes describe what a learner is expected to know, understand and be able to demonstrate after successful completion of a process of learning. They are statements of concrete and verifiable signs that witness/certify how the planned competences, including the required levels of knowledge, are being developed or acquired.

Kwaliteitskader met betrekking tot het beschrijven van het niveau van microcredentials

Het niveau van microcredentials wordt op 2 manieren beschreven:

- Door middel van goed geformuleerde leeruitkomsten die de lezer een beeld van het niveau van de microcredential geven.
- Hiernaast hanteren instellingen de indicatoren van EQF / NLQF om het niveau van de microcredential te duiden. De instelling dient dit zelf te kunnen verantwoorden.

Kwaliteitskader met betrekking tot het beschrijven van de omvang van microcredentials

Het beschrijven van de studielast aan de hand van credits of studiebelastingen is breed toepasbaar voor zowel geaccrediteerd als accreditatiewaardig³ aanbod. Dit bevordert de uitwisselbaarheid en verdient de voorkeur voor microcredentials.

Het verbinden van credits aan (de Europese normen voor) studiebelasting is voor deelnemers en werkgevers relevant zodat zij een inschatting kunnen maken van de mogelijke tijdsinvestering. Deze inschatting kan worden gebaseerd op de gemiddelde deelnemer zonder extra voorkennis.

³ Accreditatiewaardig aanbod gebruiken we als werkterm om aan te geven dat het aanbod vanuit het kwaliteitskader van de pilot aan de Europese ESG standaarden voor kwaliteitszorg voldoet maar nog buiten bestaande externe kwaliteitszorginstrumenten valt.



Bijlage 2: Template cursushandleiding microcredentials

Handleiding Microcredential

Rijksuniversiteit Groningen
Faculteit ...
Datum



Toepassingsbereik

Deze handleiding is van toepassing op het onderwijs en assessments horende bij de microcredential....., en op alle deelnemers aan deze microcredential.

Inhoud microcredential

- Omschrijving microcredential en studiebelastingen
- Doel microcredential
- Leeruitkomsten microcredential

Toelating tot de microcredential

- Omschrijving toelatingseisen: bijvoorbeeld bepaald niveau vooropleiding of taaleisen.
- Wie beoordeelt toelaatbaarheid?

Overzicht samenstelling onderwijsprogramma

- Omschrijving onderwijsprogramma

Overzicht assessment

- Omschrijving assessment

Beoordeling

- Beoordelingscriteria
- Beoordelingsmethode: cijfer/woordbeoordeling?
- Verkrijgen badge en/of certificaat

Functiebeperving

Aan deelnemers met een functiebeperving wordt de gelegenheid geboden het onderwijs en assessment op een zoveel mogelijk aan hun individuele situatie aangepaste wijze te volgen en af te leggen.

Fraude

Fraude is het handelen of nalaten van een deelnemer waardoor een juist oordeel over de eigen of andermans kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt. Onder fraude wordt tevens het plegen van plagiaat verstaan, hetgeen het overnemen van eigen of andermans werk zonder correcte bronvermelding is.

Indien een deelnemer fraudeert, dan kan de cursuscoördinatie de activiteiten van de deelnemer in het onderwijs of assessment ongeldig verklaren en de deelnemer gedurende maximaal een jaar uitsluiten van verdere deelname aan microcredential-gecertificeerd onderwijs aan de Rijksuniversiteit Groningen.

Klachten

Bij eventuele klachten kunt tijdens of na de cursus schriftelijk een klacht indienen bij cursuscoördinatie. De klacht dient binnen een redelijke termijn te zijn ingediend en nauwkeurig omschreven te zijn.

Bekendmaking en wijzigingen

De cursuscoördinatie draagt zorg voor een passende bekendmaking van deze handleiding, alsmede van elke wijziging hiervan. Een wijziging van de handleiding heeft geen betrekking op het lopende onderwijs en/of assessment, tenzij de belangen van deelnemers hierdoor redelijkerwijs niet geschaad worden.



Overig

In gevallen waarin deze handleiding niet voorziet, beslist cursuscoördinatie zoveel mogelijk in lijn met deze handleiding.